

UAB „SEB investicijų valdymas“ tvarumo rizikos ir poveikio integravimo į investicinius sprendimus politika**1. Tikslas ir sąvokos**

Šios politikos tikslas yra apibūdinti bendruosius principus ir pagrindus, kuriais vadovaujantis sprendžiama dėl tvarumo rizikos ir neigiamo tvarumo poveikio integravimo priimant sprendimus SEB grupėje, konkrečiai UAB „SEB investicijų valdymas“ (toliau - Bendrovė), kai valdomi pensijų fondai ir investiciniai portfeliai.

Bendrovė tvirtai siekia prisidėti prie tvarios plėtros. Bendrovė įsipareigojo padėti klientams pereiti prie mažai anglies junginių išmetančios ekonomikos. Mūsų nuomone, tvaraus vystymosi sąlygos užtikrinamos tada, kai priimant bet kurį verslo sprendimą, įskaitant, bet neapsiribojant investicinių sprendimų priėmimo procese, atsižvelgiama į ekonominius, socialinius ir aplinkos apsaugos veiksnius.

Bendrovė yra SEB grupės dalis. Bendrovė savo veikloje taip pat remiasi AB SEB banko patvirtinta Tvarios veiklos politika, kuri yra parengta pagal Skandinaviska Enskilda Banken AB direktorių valdybos 2020 m. balandžio 28 d. patvirtintą SEB grupės Tvarios veiklos politiką.

Šią politiką taip pat papildoma SEB Aplinkos apsaugos politika, Žmogaus teisių politika, Mokesčių, Įtraukties ir Įvairovės politika, Klientų patvirtinimo standartai, Tvarios veiklos valdymo instrukcija, SEB patvirtinimai ir taip pat sektorių politikos. Pastarosios reglamentuoja Bendrovės ir SEB grupės požiūrį į svarbiausius konkrečius klausimus ir pramonės sektorius, kurie yra laikomi svarbiais aplinkosaugos ir socialiniu aspektu. SEB grupės įmonių darbo veiklos pobūdis bei vertybės, kuriomis vadovujamais darbe, taip pat yra aptašyti Verslo etikos kodekse.

2. Tvarumo veiksniai ir rizika

Tvarumas paprastai reiškia dabartinių poreikių tenkinimą nepakenkiant būsimų kartų galimybėms tenkinti jų poreikius. Sąvoka gana plati, bet ją galima apibendrinti paminint tris pagrindinius veiksnius:

- aplinkos apsaugos veiksniai
- socialiniai veiksniai
- gerosios valdysenos veiksniai

Tvarumo veiksnys. Šis veiksnys apibrėžiamas kaip (staigus arba lėtas) būklės pasikeitimas aplinkos apsaugos, socialinėje arba įmonių valdymo srityje, kuris daro įtaką finansinio turto ekonominei vertei.

Aplinkos veiksniai: veiksniai, susiję su gamtinės aplinkos ir sistemų kokybe ir funkcionavimu, kurie gali turėti įtakos turto / sandorio šalies veiklai. Aplinkosaugos problemos yra susijusios su bet kuriuo įmonės veiklos aspektu, kuris teigiamai ar neigiamai veikia aplinką. Aplinkos veiksnių pavyzdžiai galėtų būti klimatas ir jo poveikis aplinkai, taip pat gyvoms ir negyvoms gamtinėms sistemoms, įskaitant ekosistemas, žemę, orą ir vandenį.

Socialiniai veiksniai: veiksniai, susiję su žmonių ir bendruomenių teisėmis, gerove ir interesais, kurie gali turėti įtakos turto / kitos šalies veiklai. Socialiniai klausimai skiriasi nuo bendruomenės aspektų, tokių kaip sveikatos ir švietimo gerinimas, iki darbo vietų, įskaitant žmogaus teisių laikymąsi, nediskriminavimą ir suinteresuotųjų šalių dalyvavimą. Socialinių veiksnių pavyzdžiai galėtų būti lygybė, sveikata, įtrauktis, sąžiningi darbo santykiai, skaidri ir teisinga visuomenė ir bendruomenės.

Geros valdysenos veiksniai: veiksniai, susiję su teisių, pareigų ir lūkesčių apibrėžimu tarp skirtingų korporacijų valdymo suinteresuotųjų šalių ir jų sąveikos su platesne visuomene. Valdymo klausimai yra susiję su įmonės valdymo kokybe, kultūra, rizikos profiliu ir kitomis savybėmis. Tai apima valdymo organų atskaitomybę ir jų atsidasvimą socialiniam bei aplinkosauginiam veiksmingumui ir strateginį valdymą. Valdymo veiksnių pavyzdžiai gali būti netinkamas elgesio kodeksas, priemonių, susijusių su pinigų plovimo, korupcijos prevencija, nebuvimas arba apskritai netinkamos sistemos rizikos nustatymui ir valdymui organizacijoje.

Neigiama įtaka tvariai plėtrai (įtaka aplinkai). Neigiama įtaka tvarumui daroma tada, kai finansinių primonių leidėjas daro neigiamą įtaką tvarumo veiksniams.

Tvarumo rizika (įtaka bendrovei) – bet kokia finansinio turto vertės sumažėjimo rizika, kuri gali kilti dėl emitento veiklos daromos neigiamos įtakos arba dėl kitų tvarumo veiksnių. Tokia neigiama įtaka gali kilti dėl emitento veiklos daromos neigiamos įtakos arba dėl kitų tvarumo veiksnių (pvz., potvyniai, biologinės įvairovės nykimas, nesveiki darbuotojai ir kt.).

SEB – įmonės, kurias tiesiogiai arba netiesiogiai valdo „Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)“.

3. Atsakingas investavimas

Atsakingos investicijos reiškia, kad investiciniai sprendimai priimami, vadovaujantis tvarumo rizikos integravimo principais ir atsižvelgiant į neigiamą tvarumo poveikio investicinei grąžai.

Bendrovė savo tvarioje veikloje siekia keletą verslo perspektyvų įgyvendinimo ir laikosi metodų, kurie padeda sukurti vertę ne tik mūsų klientams, bet ir visai visuomenei. Įvairių veiksnių (draudžiamų investicijų sąrašai, aplinkos apsaugos, socialinių arba įmonių valdymo aspektų įtraukimas, aktyvus įsitraukimas į įmonių valdymą, tikslinės investicijos į teigiamą įtaką tvarumui dariančias investicijas) sąveika ir pusiausvyra yra gyvybiškai svarbios norint sukurti tvarią, ilgalaikę vertę.

3.1. Draudžiamos investicijos (angl. *negative screening*)

Bendrovės valdomi pensijų fondai tiesiogiai neinvestuoja į tokias įmones, kurios veikia sektoriuose ar verslo srityse, kurios kelia didžiausius iššūkius tvarumui. Lėšos nebus investuojamos į tas įmones ir sektorius, kurie įtraukti į SEB parengtą išimčių sąrašą. Šiuo metu pensijų fondai neinvestuoja į bendroves, besiverčiančias iškastinio kuro gavyba, prieštaringai vertinamais ginklais, tabako gamyba ir lošimais, taip pat į tas įmones, kurios pažeidžia žmogaus teises ir kitas tarptautines konvencijas.

Be to, Bendrovė neinvestuoja pensijų fondo turto į įmones, kurios neatitinka tarptautinių standartų ir konvencijų ir kuriose įmonė negali pateikti aiškių tikslų ir nuolatinių priemonių šiam klausimui spręsti.

Jeigu investuojama į kolektyvinio investavimo subjektus, Bendrovė teikia pirmenybę investiciniams fondams, kurie vadovaujami draudžiamų investicijų kriterijais, panašiais į SEB. Nukrypimai nuo draudžiamų investicijų kriterijų gali atsirasti, nes Bendrovė nekontroliuoja išorinio fondo valdytojo investavimo proceso. Investiciniai fondai yra reguliariai stebimi ir, jei draudžiamų investicijų kriterijų neatitinkančių bendrovių sąrašas tokia fonde yra reikšmingas, per pagrįstą laiką fondo vienetai parduodami.

3.2. Pirmenybės teikimas aukštus aplinkos apsaugos, socialinių arba įmonių valdymo standartus atitinkantiems investicijoms (ang. *positive screening*).

Bendrovė, priimdama sprendimus dėl investicijų, ir sudarydama investicinio portfelio struktūrą, atsižvelgia į tvarios veiklos perspektyvas. Priimant sprendimus dėl investicijų, atliekama rizikos ir galimybių, susijusių su aplinkos apsaugos, socialiniais arba įmonių valdymo aspektais, analizė, bendradarbiaujama su įmonėmis.

Išorės / nepriklausomi (ne SEB grupės) fondų valdytojai. Įmonė pirmenybę teikia tiems fondų valdytojams, kurie pritaria ir yra pasirašę Jungtinių Tautų atsakingo investavimo principų deklaraciją.

Skolos vertybiniai popieriai. Bendrovė investuoja į įvairių rūšių obligacijas, kurios leidžiamos siekiant įvairių tvarumo tikslų (žaliosios, socialinės, tvarios ir kitos obligacijos).

Įmonių akcijos. Įmonė naudojami įvairiais būdais, norėdama pasirinkti tinkamas investavimo priemones, pvz., SEB įtakos vertinimo modelis (*SEB Impact Metric tool*).

Išvestinės finansinės priemonės. SEB aktyviai dirba, norėdamas skatinti naudojimąsi išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir kitomis priemonėmis, kurios atitinka nustatytus aukštus tvarumo užtikrinimo reikalavimus. Pirmiausia naudojamos paslaugomis, kurios atitinka Bendrovės nustatytus tvarumo reikalavimus.

3.3. Aktyvus nuosavybės valdymas

Esame įsitikinę, kad įmonės, įgyvendinančios tvaraus verslo principus, ilgainiui veikia sėkmingiau, todėl laikui bėgant, gali uždirbti savo klientams didesnę investicijų grąžą.

Bendrovė turi padėti užtikrinti, kad tos įmonės, į kurias investuojamas pensijų fondų turtas, visą dėmesį skirtų tvarumo rizikos valdymui ir galimybių naudojimui. Bendrovės nuomone, visos įmonės, į kurias investuojamas pensijų fondų turtas, turėtų parengti tvarumo politiką, kuri apimtų įvairius aspektus, kurie gyvybiškai svarbūs bendrovių ilgalaikiam konkurencingumui užtikrinti, pvz., tokius kaip aplinkos apsauga, socialinė atsakomybė ir geroji įmonių valdymo praktika.

Esminis reikalavimas, kad įmonė demonstruotų atvirumą ir skaidrumą, pranešdama apie savo darbą metinėse ataskaitose arba atskirose tvarumo ataskaitose, kad Bendrovė galėtų nuolat stebėti ir analizuoti atitinkamos įmonės tvarumo darbą ir veiklą.

Bendradarbiavimas tarp įmonių gali būti aktyvus arba pasyvus. Aktyviai bendradarbiaujant Bendrovė skatina įmones tobulinti bendrąsias tvarumo iniciatyvas ar sprendžia konkrečius su tvarumu susijusius klausimus. Bendrovė gali daryti įtaką įmonėms per narystę bendrovė,

kuriose yra akcininkė (pagrindinė akcininkė), komitetuose ir (ar) balsuodama visuotiniame akcininkų susirinkimuose.

Pasyvus bendradarbiavimas vyksta tada, kai atlikus papildomą analizę yra nustatoma, kad įmonė nevykdo tarptautinių standartų ir nesilaiko gairių. Bendradarbiaudama Bendrovė išsiaiškina faktines aplinkybes ir sužino, kokias priemones įmonės planuoja įgyvendinti. Bendradarbiavimo tikslas yra įgyvendinti pokyčius, siekiant išvengti pažeidimų ateityje ir užtikrinti, kad ilgainiui įmonė laikytųsi taikytinų reglamentų ir tarptautinių standartų.

3.4. Tvarumą skatinančios investicijos

Bendrovės investicijos gali apimti ir tvarumui, ir plėtrai skatinti skirtas investicijas. Didesnę įtaką tvarumo plėtrai turinčios investicijos – investicijos į įmones, organizacijas ir fondus, kur, be finansinės grąžos, ypač didelis dėmesys skiriamas siekiui daryti ir teigiamą įtaką visuomenei ir aplinkai.

3.5. Veiksmai, kuriais siekiama sumažinti neigiamą įtaką tvariai plėtrai

SEB taiko vis daugiau apribojimų, siekdamas užtikrinti tvarumą ir padėti įmonėms spręsti galimos neigiamos įtakos tvariai plėtrai klausimus. Toliau nurodyti įvairioms sritims taikomi apribojimai. Jie taikomi tiesiogiai investuojant.

Sektorius	Apribojimas
Prieštaringai vertinami ginklai	SEB taiko įmonių, besiverčiančių prieštarigai vertinamos ginkluotės gamyba, kūrimu arba tokios ginkluotės prekyba, finansavimo ir investicijų apribojimus.
Iškastinis kuras	SEB taiko įmonių, besiverčiančių toliau nurodyto iškastinio kuro gavyba, perdirbimu ir energijos gamyba, finansavimo ir investavimo apribojimus, jei naudojama <ul style="list-style-type: none"> • šilumos gamyboje anglis • nafta ir dujos (tradicinės, netradicinės aplinkosaugos požiūriu jautrioje zonoje)
Lošimai	SEB taiko įmonių, kurių pirminis pajamų šaltinis yra prekių gamyba ir paslaugų teikimas, skirtas lošimų veiklai, finansavimo ir investicijų apribojimus.
Tabako gamyba	SEB taiko įmonių, besiverčiančių cigarečių ir elektroninių cigarečių gamyba ir platinimu, finansavimo ir investicijų apribojimus.

3.6. Pensijų fondų klasifikacija

Bendrovės valdomi pensijų fondai skirstomi į keturias kategorijas pagal 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (toliau - Reglamentas)

1 kategorija - priimant sprendimus dėl fondo turto investavimo, neatsižvelgiama į tvarumo riziką (Reglamento 6 straipsnis)

2 kategorija - priimant sprendimus dėl fondo turto investavimo, atsižvelgiama į tvarumo riziką (Reglamento 6 straipsnis)

3 kategorija – priimant sprendimus dėl fondo turto investavimo, atsižvelgiama į veiksnius, skatinančius aplinkosaugos ar socialinius aspektus (Reglamento 8 straipsnis)

4 kategorija - pagrindinis fondo turto investavimo tikslas yra investicijų tvarumas (Reglamento 9 straipsnis)

Pensijų fondų klasifikacija pagrįsta toliau nurodyta metodika:

	Draudžiamų investicijų sąrašai	Aktyvus nuosavybės valdymas	Aplinkos apsaugos, socialinių arba įmonių valdymo arba aspektų vertinimas ir pirmenybės teikimas aukštus tvarumo kriterijus atitinkančioms investicijoms	Tvarumą skatinančios investicijos
priimant sprendimus dėl fondo turto investavimo, neatsižvelgiama į tvarumo riziką	-	-	-	-
priimant sprendimus dėl fondo turto investavimo, atsižvelgiama į tvarumo riziką	+	-	+	
priimant sprendimus dėl fondo turto investavimo, atsižvelgiama į veiksnius, skatinančius aplinkosaugos ar socialinius aspektus	+	+	++	
pagrindinis fondo turto investavimo tikslas yra investicijų tvarumas	+	+	+	+++

4. Tvarumo rizikos valdymo įtraukimas į atlygio politikas

Bendrovės atlygio politikoje atsižvelgiama į tvarumo riziką.

5. Periodinė peržiūra

Atsižvelgiant į tvarumo aspektus, užtikrinama nuolatinė Bendrovės valdomų pensijų fondų investicijų stebėseną.

Stebėseną apima kokybinė ir kiekybinė analizė. Atliekant finansinių priemonių analizę, bus naudojami finansinių priemonių leidėjų, kolketyvinio investavimo subjektų valdytojų pateikiami duomenys.

Ši Politika peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus.

6. Valdymas

Kadangi Bendrovė yra struktūrinis „SEB Life Division“ padalinys, „SEB Life Division“ Tvarumo rizikos komitetas kontroliuoja, ar Bendrovė, valdydama pensijų fondus, prisiima pagrįstą tvarumo riziką.

Klasifikuodama valdomus pensijų fondus pagal 3 punktą, Bendrovė turi gauti „SEB Life Division“ Tvarumo rizikos komiteto pritarimą.

7. Kita

Ši politika yra pagrįsta tarptautiniais įsipareigojimais, kurių Bendrovė įsipareigoja laikytis. SEB pripažįsta, kad labai svarbu prisiimti ir vykdyti tarptautinius įsipareigojimus, kurie padeda užtikrinti tvaresnę veiklą. SEB remia toliau nurodytas tarptautines sutartis ir tarptautines sistemas:

- JT darnaus vystymosi tikslai
(*UN Sustainable Development Goals*)

17 patvirtintų pasaulinių tikslų, kurie turi būti įgyvendinti iki 2030 m., juos parengė vyriausybės, privatus sektorius ir pilietinė visuomenė, kad būtų užtikrintas darnus mūsų planetos vystymasis.
- Paryžiaus klimato susitarimas
(*The Paris Climate Agreement*)

Vyriausybių susitarimas apriboti pasaulinį atšilimą gerokai žemiau 2 laipsnių, palyginti su iki pramoninio laikotarpio lygiu.
- Visuotinė žmogaus teisių deklaracija
(*Universal Declaration of Human Rights*)

Visų Jungtinių tautų pareikštos teisės ir laisvės, kuriomis kiekvienas turi teisę naudotis.
- Aštuonios pagrindinės TDO konvencijos dėl darbo standartų
(*The eight ILO Core Conventions on Labour Standards*)¹

8 TDO – deklaracija dėl pagrindinių principų ir teisių darbe, kurių perkėlimui į nacionalinę teisę turėtų būti teikiama pirmenybė.

¹ 1948 m. Konvencija dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo (Nr. 87) (*Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948 (No. 87)*); 1949 m. Konvencija dėl teisės jungtis į organizacijas ir versti kolektyvines derybas (Nr. 98) (*Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949 (No. 98)*); 1930 m. Konvencija dėl priverstinio darbo (Nr. 29) (*Forced Labour Convention, 1930 (No. 29)*); 1957 m. Konvencija dėl priverstinio darbo panaikinimo (Nr. 105) (*Abolition of Forced Labour Convention, 1957 (No. 105)*); 1973 m. Konvencija dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus (Nr. 138) (*Minimum Age Convention, 1973 (No. 138)*); 1999 m. Konvencija dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo (Nr. 182) (*Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182)*); 1951 m. Konvencija dėl vienodo atlyginimo (Nr. 100) (*Equal Remuneration Convention, 1951 (No. 100)*); 1958 m. Konvencija dėl diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje (Nr. 111) (*Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958 (No. 111)*)

- JT pagrindinių verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai (*UN Guiding Principles on Business and Human Rights*) Rekomendacijų rinkinys valstybėms ir įmonėms, siekiant užkirsti kelią žmogaus teisių pažeidimams, padarytiems vykdant verslą, užkirsti jiems kelią ir ištaisyti pažeidimus.
- Vaiko teisės ir verslo principai (*The Children's Rights and Business Principles*) Principai, kuriais vadovaujasi įmonės darbo vietoje, rinkoje ir visuomenėje, siekdamos užtikrinti vaikų teisių pagarbą ir laikymąsi.
- EBPO rekomendacijos daugiašalėms įmonėms (*EOCD guidelines for Multinational Enterprises*) Vyriausybės pateiktos rekomendacijos tarptautinėms įmonėms, veikiančioms stonančiose šalyse arba iš jų. Jos pateikia neprivalomus atsakingo verslo etikos principus ir standartus pasauliniame kontekste, kurie atitinka galiojančius įstatymus ir tarptautiniu mastu pripažintus standartus. Juos pateikia vyriausybės remiama įstaiga (Nacionalinis informacijos centras), kuri nagrinėja konkrečius atvejus (skundus) pateiktus įmonėms, tariamai nesilaikiusioms gairių standartų.

Tarptautinės sistemos

- Jungtinių Tautų Pasaulinį Susitarimą (*UN Global Compact*)
- Jungtinių Tautų aplinkos programos finansų iniciatyvos Atsakingos bankininkystės principai (*UNEP FI - Principles For Responsible Banking*)
- Su klimatu susijusios finansinės informacijos atskleidimo darbo grupė (*Task Force on Climate Related Financial Disclosure, TCFD*)
- Jungtinių Tautų Atsakingo investavimo principai (*UN Principles for Responsible Investments, PRI*)

Aprašymas

Visuotinių tvarumo principų įgyvendinimo sistema tokiose srityse kaip žmogaus teisės, aplinkos apsauga ir kova su korupcija.

Strateginė bankų tvarumo sistema, kuri duoda teigiamos naudos visuomenei, integruojant Paryžiaus klimato susitarimo ir tvaraus vystymosi tikslus į veiklos tikslus ir procesus.

TCFD – pramonės įmonių vadovaujama iniciatyva, sukurta rengiant rekomendacijas dėl savanoriško su klimatu susijusios informacijos atskleidimo, skirta naudotis įmonėms teikiančioms informaciją investuotojams, skolintojams, draudikams ir kitoms suinteresuotoms šalims.

Šeši investavimo principai, siūlantys galimų veiksmų meniu, susijusių su aplinkosaugos socialinius valdymo klausimų (ESG) įtraukimu į investavimo praktiką, siekiant geriau suderinti investuotojų tikslus su platesniais visuomenės tikslais.